

LANDSKAPSSTYRELSENS FRAMSTÄLLNING
till Landstinget med förslag till
landskapslag angående ändring av
landskapslagen om landskapsgaranti
för industrier och vissa andra närings-
grenar.

Erfarenheten har visat att landskapsgarantier behövs för viktiga företagsmässiga ändamål, för vilka garantier enligt landskapslagen om landskapsgaranti för industrier och vissa andra näringsgrenar (47/76) inte kan beviljas. Fördenskull föreslår landskapsstyrelsen att landskapslagen ändras så att en del nya branscher blir föremål för garantiverksamhet och att garanti-krediternas användningsändamål utvidgas. Ytterligare föreslås att kvoten för samtidigt gällande landskapsgarantier och icke återbetalda belopp av lån mot s.k. svagare säkerhet som nu utgör 4.000.000 mark höjs till 5.000.000 mark.

Motsvarande lagändringar har företagits i riket genom lagen angående ändring av lagen om statsgarantier för småindustri och medelstor industri samt för vissa andra näringsgrenar (FFS 323/78).

Detaljmotivering

1 §. För att landskapsgarantier i större utsträckning än hittills skall kunna beviljas för sådan näringsverksamhet som ligger utanför den egentliga produktionen, föreslår landskapsstyrelsen att 2 mom. ändras så att det blir möjligt att bevilja garantier åt företag vilkas verksamhet främjar eller stöder utvecklandet av de i 1 mom. nämnda branscherna.

I 3 mom. föreslår landskapsstyrelsen stadgat att landskapsgarantier skall kunna beviljas också åt företag som besitter fastighet, som är avsedda att tjäna verksamheten vid andra företag inom lagens tillämpningsområde. Syftet härmed är främst att stöda anskaffningen av gemensamma utrymmen för flera företag.

2 §. Paragrafens 2 mom. föreslås ändrat så att landskapsgarantier kan ges för driftskapitalkrediter, som behövs inom

företagsverksamhet, utan de begränsningar som är i kraft enligt nu gällande lag.

Eftersom byten av företagsägare ofta har visat sig ändamåls-
enliga med tanke på den ekonomiska utvecklingen inom branschen,
föreslår landskapsstyrelsen stadgat i ett nytt 3 mom. att land-
skapsgaranti skall kunna beviljas för förvärv av äganderätten
till annat under lagens bestämmelser fallande företag eller
till aktier eller andelar i detta.

3 §. Till 3 § föreslår landskapsstyrelsen fogat nya 3 och
4 mom.

De garantier landskapsstyrelsen beviljar med stöd av nu gällan-
de lag är laga borgen. Borgenär är berättigad att kräva sin
fordran av landskapet först sedan utmätning verkställt hos
huvudgäldenären eller dennes egendom upplåtits till konkurs.
Vid laga borgen nödgas kreditgivarna alltså vänta relativt
länge på betalningen för sin fordran. Landskapsstyrelsen avser
att möjliggöra en snabbare utbetalning än hittills av fordringar
som grundar sig på landskapsgarantier och därigenom eliminera
de olägenheter som är förknippade med det nuvarande systemet.
Fördenskull föreslår landskapsstyrelsen stadgat att skuld, för
vilken landskapsgaranti ställts, på grundval av landskapsgarantin
kan betalas också före den tidpunkt garantens betalningsskyl-
dighet inträder, om mottagaren av garantikrediten försatts i
konkurs eller anhållit om ackord eller garantikredit eller
del därav har förfallit till betalning och beloppet inte har
erlagts inom 90 dagar från förfallodagen.

Enligt det nya 4 mom. föreslår landskapsstyrelsen att land-
skapsgarantier kan ges också för utländska krediter i form av
proprieborgen, eftersom utländska kreditgivare i allmänhet
godkänner endast proprieborgen som säkerhet för lån.

4 §. Eftersom behovet av lån och garantier som avses i
landskapslagen om landskapsgarantier visat sig vara större, än
som förutsågs när låne- och garantitaket senast höjdes, föreslår
landskapsstyrelsen att det sammanlagda beloppet av samtidigt
gällande landskapsgarantier och icke återbetalda belopp av
i 1 § 4 mom. nämnda lån höjes från nuvarande 4.000.000 mark till
5.000.000 mark.

5 §. Landskapsstyrelsen föreslår att paragrafens 2 mom. ändras så att vid proprieborgen motsäkerhet skulle ställas för landskapsgaranti. Motsäkerheten skulle innehas av landskapsstyrelsen.

3 mom. föreslås ändrat så att vid beviljandet av landskapsgaranti uppmärksamhet skall fästas vid företagarnas och företagsledningens förmåga att sköta företaget med framgång, i stället för vid företagarnas personliga egenskaper.

9 §. Enligt gällande lag kan landskapet inte nämnvärt medverka till att företag, som erhållit garantier men råkat i svårigheter, skall kunna fortsätta sin verksamhet. För att möjliggöra en sådan medverkan från landskapets sida föreslås paragrafen ändrad så att landskapsstyrelsen skall kunna ingå avtal om återbetalning av regressfordringar, godkänna ackord och därmed jämförbara arrangemang och godkänna frivillig realisering av sådan egendom som utgör säkerhet samt efterskänka fordringar. Genom dylika åtgärder bör man i viss mån kunna undvika företagskonkurser samt inskränka landskapets garantiförluster.

Med hänvisning till det anförda föreläggs Landstinget till antagande

L a n d s k a p s l a g
angående ändring av landskapslagen om landskapsgaranti för
industrier och vissa andra näringsgrenar.

I enlighet med landstingets beslut

ändras 1, 2 och 4 §§ samt 5 § 2 och 3 mom., landskapslagen den 20 april 1966 om landskapsgarantier för industrier och vissa andra näringsgrenar, av dessa lagrum 4 § sådan den lyder i landskapslagen den 17 augusti 1976 (47/76) samt fogas till 3 § nya 3 och 4 mom. samt till 9 § nya 3 och 4 mom., som följer:

1 §.

För utvecklande, utvidgning och grundande av företag ävensom för förbättrande av företags verksamhetsbetingelser inom följande näringsgrenar kan landskapsgarantier ges till säkerhet för dessa företags inhemska och utländska krediter på det sätt som i denna lag stadgas:

- 1) medelstor industri och småindustri;
- 2) arbetsrörelse;
- 3) turistbranschen;
- 4) pälsdjursuppfödning;
- 5) fiskodling;
- 6) trädgårdsodling; samt
- 7) torvproduktion.

Landskapsgarantier kan dessutom ges för krediter som beviljas företag, vilka bedriver verksamhet, som direkt främjar eller stöder i 1 mom. nämnda branscher.

Landskapsgarantier kan ges även för krediter som tilldelas företag, vilka besitter fastighet som är avsedda att betjäna i 1 och 2 mom. nämnda företags verksamhet, dock endast i undantagsfall, om deras ägare idkar annan än i sagda moment nämnd företagsverksamhet.

Under de förutsättningar, som i denna lag stadgas för beviljande av landskapsgarantier, får i 1-3 mom. nämnda företag beviljas lån av landskapsmedel mot svagare säkerhet än i 5 § lagen den 8 maj 1940 om statens lånefond (FFS 189/40) är stadgat.

Denna lag tillämpas icke på sådana näringar, som avses i 11 § 2 mom. självstyrelselagen för Åland.

Kredit, som med stöd av denna lag garanteras av landskapet, benämnes garantikredit.

Vad i denna lag är stadgat om landskapsgaranti och garantikredit gäller även enligt 4 mom. beviljade lån.

2 §.

Garantikredit skall vara avsedd att användas för anskaffning av anläggningstillgångar, vilka erfordras för i 1 § avsedd företagsverksamhet eller för förändring, reparation eller grundförbättring av sådana eller stabilisering av kortfristiga skulder, föranledda av ovan nämnda investeringar och vilka påbörjats tidigast två år före ansökan om garanti gjordes.

Såsom användningsändamål för garantikredit kan även godkännas finansiering av driftskapital som erfordras för företagsverksamhet.

Landskapsgaranti kan beviljas även till säkerhet för kredit som idkare av i 1 § 1-3 mom. nämnd företagsverksamhet behöver för anskaffning av annat i sagda moment avsett företag eller aktier eller andelar i detta.

3 §.

Skuld, till säkerhet för vilken landskapsgaranti getts, kan på grundval av garantin betalas redan före den tidpunkt då landskapets betalningsskyldighet inträder, såvida

- 1) mottagaren av garantikrediten försatts i konkurs;
- 2) mottagaren av garantikrediten anhållit om ackord; eller
- 3) garantikrediten eller del därav förfallit till betalning och det förfallna beloppet icke erlagts inom 90 dagar från förfallodagen.

Ifråga om utländsk kredit kan landskapsgaranti ges även i form av proprieborgen.

4 §.

Det sammanlagda beloppet av samtidigt gällande landskapsgarantier och icke återbetalda belopp av i 1 § 4 mom. nämnda lån får stiga till 5.000.000 mark. I sagda belopp inräknas icke räntor och indexförhöjningar. Beloppet av utländsk kredit beräknas enligt den av Finlands Bank för ifrågavarande valuta fastställda säljkursen vid den tidpunkt då garantin beviljades.

5 §.

För garantikredit skall ställas av landskapsstyrelsen godkänd säkerhet, vilken även utgör säkerhet för landskapets regressfordran. Då fråga är om utländsk kredit, skall för landskapsgaranti i stället för ovan avsedd säkerhet ställas motsäkerhet, vilken skall överlämnas i landskapsstyrelsens besittning. I undantagsfall kan landskapsgaranti ges utan säkerhet eller motsäkerhet.

När landskapsgaranti beviljas, skall avseende fästas vid företagets betydelse för det allmänna ekonomiska utvecklandet av i 1 § avsedda näringar samt för tryggande av sysselsättningen. Särskild uppmärksamhet skall ägnas företagets ekonomiska förutsättningar och utvecklingsmöjligheter samt företagarens och företagsledningens förmåga att sköta företaget med framgång.

Landskapsstyrelsen är berättigad att ingå avtal med mottagarna av garantikrediter eller med kontraborgensmännen om återbetalningen av landskapets regresstillgodohavanden.

Landskapsstyrelsen äger rätt att godkänna ackord eller därmed jämförliga arrangemang, godkänna frivillig realisering av egendom som utgör motsäkerhet för garanti samt efterskänka landskapets tillgodohavanden.

Denna lag träder omedelbart i kraft.

Bestämmelserna i 3 § 3 och 4 mom. tillämpas även på landskapsgarantier som redan har getts.

Mariehamn den 10 april 1979.

V i c e l a n t r å d

Lagberedningssekreterare

Karl Sundblom

Börje Wikström